Lietas Nr. 19710242524
KA04-0934-24/4
ECLI:LV:RAT:2024:1204.19710242524.4.S

Rīgas apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024.gada 4.decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Lauma Šteinerte, tiesnese Sandra Amola un tiesnese Signe Kalniņa,

piedaloties prokurorei Ilzei Ribakovai un zvērinātam advokātam Normundam Liepiņam,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu saistībā ar apsūdzētās **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību un Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurores Ilzes Ribakovas iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 28.maija spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 28.maija spriedumu /pers. A/ atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 168.[1]pantā, proti, par to, ka ļaunprātīgi nepildīja nolēmumu par aizsardzību pret vardarbību, un sodīta ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, 52.panta 2.[3]daļu šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pieskaitīts pamatsods, kas noteikts ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšraksta par sodu, un galīgais sods /pers. A/ noteikts – brīvības atņemšana uz 1 gadu, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu 1 mēnesi.

Probācijas uzraudzību noteikts izpildīt patstāvīgi.

Soda izciešanu noteikts skaitīt no 2024.gada 28.maija.

Soda izciešanas termiņā ieskaitīts /pers. A/ šajā kriminālprocesā aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2024.gada 29.marta līdz 2024.gada 28.maijam un izciestā probācijas uzraudzības daļa no 2024.gada 22.februāra līdz 2024.gada 23.februārim – 2 probācijas uzraudzības dienas pēc Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšraksta par sodu.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – atstāts negrozīts līdz spriedums stāsies spēkā.

[2] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību ar tās papildinājumiem iesniegusi apsūdzētā /pers. A/, lūdzot pārskatīt viņas lietu, jo nepiekrīt pirmās instances tiesas spriedumam daļā par viņai noteikto sodu.

/pers. A/ norāda, ka jau 4 mēnešus atrodas cietumā, savu vainu ir atzinusi un nožēlojusi izdarīto.

Apsūdzētā vērš uzmanību, ka 2024.gada 28.martā viņa atradās adresē /adrese A/, jo atnāca pie sava vīra un pēc viņa lūguma atnesa vīram nepieciešamās zāles, jo viņš bijis slims.

/pers. A/ lūdz izskatīt viņas apelācijas sūdzību mutvārdu procesā.

Apsūdzētā lūdz viņai apelācijas instances tiesā nozīmēt zvērinātu advokātu Normundu Liepiņu.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniegusi Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurore Ilze Ribakova, lūdzot atcelt pirmās instances spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu, taisīt šajā daļā jaunu spriedumu, ar kuru noteikt /pers. A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu – brīvības atņemšana uz 1 gadu un probācijas uzraudzība uz 1 gadu 2 mēnešiem.

Apelācijas protestā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nelikumīgs daļā par galīgā soda noteikšanu un atceļams Krimināllikuma Vispārīgās daļas 50.panta piektās daļas nepareizas piemērošanas dēļ.

Prokurore uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā, nosakot /pers. A/ galīgo sodu, kļūdaini piemērojusi daļēju sodu saskaitīšanas principu. Lai gan šāds sodu saskaitīšanas princips ir paredzēts Krimināllikuma 50.panta piektajā daļā, tiesa nav ņēmusi vērā, ka tas ir piemērojams tikai viena veida sodiem, bet konkrētajā gadījumā ir jāsaskaita dažāda veida pamatsodi – brīvības atņemšana un probācijas uzraudzība –, kurus matemātiski nav iespējams saskaitīt daļēji, ievērojot arī Krimināllikuma 52.panta 2.[3]daļā noteikto principu, ka minētos pamatsodus izpilda patstāvīgi. Tiesa 2024.gada 28.maija spriedumā noteiktajam brīvības atņemšanas sodam nepamatoti daļēji pieskaitot ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšrakstu par sodu noteikto pamatsodu – probācijas uzraudzība –, ir samazinājusi ar citu nolēmumu noteikto sodu.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesai, nosakot /pers. A/ galīgo sodu, bija jāpiemēro sodu pilnīgas saskaitīšanas princips, līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par galīgā soda noteikšanu, apelācijas instances tiesai taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

[4] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētā /pers. A/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību ar papildinājumiem uz tajā norādītajiem argumentiem.

[5] Apsūdzētās /pers. A/ aizstāvis Normunds Liepiņš pievienojās apsūdzētās iesniegtajai apelācijas sūdzībai ar papildinājumiem uz tajā norādītajiem argumentiem.

[6] Prokurore Ilze Ribakova uzturēja iesniegto apelācijas protestu uz tajā norādītajiem argumentiem un neatzina par pamatotu apsūdzētās iesniegto apelācijas sūdzību.

M o t ī v u d a ļ a

[7] Tiesas kolēģija, pārbaudījusi pierādījumus, uzklausījusi apsūdzēto, apsūdzētās aizstāvja un prokurores viedokli, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto un 52.panta 2.[3]daļu noteikto galīgo sodu, un šajā daļā taisāms jauns nolēmums.

[8] Pirmās instances tiesa apsūdzētās darbības pēc Krimināllikuma 168.[1]panta kvalificējusi pareizi, šajā daļā spriedums nav pārsūdzēts, līdz ar to pierādījumu pārvērtēšanai šajā daļā nav pamata.

[9] No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka, nosakot apsūdzētajai /pers. A/ sodu, tiesa ņēmusi vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus, tas ir, soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgās personību, vērtējusi atbildību mīkstinošu un pastiprinošu apstākļu esību.

Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētās /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

[10] Pirmās instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli pamatoti atzina to, ka viņa vainu vaļsirdīgi atzina un nožēloja izdarīto. Līdz ar to tiesas kolēģijai nav pamata atkārtoti ņemt vērā šo apsūdzētās apelācijas sūdzībā norādīto atbildību mīkstinošo apstākli pie soda noteikšanas.

[11] Pirmās instances tiesa soda noteikšanā ir ņēmusi vērā, ka apsūdzētā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu ir izmantojusi savas tiesības sadarboties ar procesa virzītāju un izvēlējusies vienkāršāku procesa veidu.

Pirmās instances tiesa pareizi norādīja, ka tiesību uz sadarbību izmantošana un vienkāršotāka tiesas procesa izvēle nav atzīstama par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli.

[12] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu pirmās instances tiesa par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli pamatoti atzinusi to, ka noziegums izdarīts alkohola ietekmē.

[13] Pirmās instances tiesa spriedumā ir vērtējusi apsūdzētās personību un apelācijas instances tiesai nav pamata visas šīs ziņas atkārtot. Tiesa par apsūdzētās personību ir noskaidrojusi, ka /pers. A/ ir augstākā izglītība, precējusies, apgādājamo nav, līdz apcietinājumam pēdējā laikā nebija pastāvīgas dzīvesvietas, iztika no laulātā līdzekļiem.

No aizstāvja apelācijas instances tiesas sēdē iesniegtā 2024.gada 11.novembra /pers. A/ raksturojuma no Iļģuciema cietuma, kas tika pievienots lietas materiāliem, izriet, ka /pers. A/ no ieslodzījuma vietas tiek raksturota pozitīvi.

/pers. A/ uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanu bija nesodīta. Ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšrakstu par sodu /pers. A/ atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 168.[1]pantā, un viņai noteikts pamatsods – probācijas uzraudzība – uz 1 gadu 2 mēnešiem.

[14] Tiesas kolēģija attiecībā uz apsūdzētās apelācijas sūdzībā norādīto par to, ka 2024.gada 28.martā viņa atradās adresē /adrese A/, jo atnāca pie sava vīra un pēc viņa lūguma atnesa vīram nepieciešamās zāles, norāda, ka tas nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē un nav pamats tiesas nolēmuma nepildīšanai.

[15] Pirmās instances tiesa, lemjot par /pers. A/ nosakāmo sodu, secinājusi, ka viņai ir nosakāms sods reālas brīvības atņemšanas veidā, atzīstot šādu soda veidu par atbilstošu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzētajam soda mērķim, kā arī apsūdzētās personībai, uzskatot citu sankcijā paredzēto pamatsodu piemērošanu vai soda noteikšanu nosacīti par soda mērķim un apsūdzētā personībai neatbilstošu.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai Krimināllikuma 168.[1]pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir mazāk smags noziegums. Tādējādi saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas sods par minēto noziedzīgo nodarījumu piemērojams tikai tajos gadījumos, kad soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesas kolēģija uzskata, ka konkrētajā gadījumā pirmās instances tiesa pamatoti noteikusi /pers. A/ sodu brīvības atņemšanas veidā.

Tiesas kolēģija tāpat kā pirmās instances tiesa uzskata, ka soda mērķi, tai skaitā, aizsargāt sabiedrības drošību un panākt, lai apsūdzētā pildītu likumus un atturētos no likuma pārkāpumiem, nav iespējams sasniegt, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu.

Nosakot soda mēru, pirmās instances tiesa ņēmusi vērā to, ka attiecībā uz apsūdzēto konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis, kā arī ir konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis.

Atzīmējams, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esība jau pati par sevi nedod iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu, bet /pers. A/ tika konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis.

[16] Tiesas kolēģija ņem vērā, ka jau ilgāku laiku – 8 mēnešus – /pers. A/ ir pavadījusi apcietinājumā, pozitīvi tiek raksturota no ieslodzījuma vietas. Raksturojumā norādīts, ka /pers. A/ nav pieļāvusi nevienu režīma pārkāpumu, nepieļauj konfliktsituācijas, apmeklē psihologa konsultācijas, motivācija ir pozitīva.

Izvērtējot minētās /pers. A/ personību raksturojošās ziņas, tiesas kolēģijai ir pamats uzskatīt, ka /pers. A/ ir sapratusi savas rīcības nepieļaujamību un turpmāk ievēros likuma prasības, un atzīst, ka /pers. A/ sodīšana un labošana ir iespējama, nosakot viņai mīkstāku soda mēru, nekā to noteica pirmās instances tiesa. Sods ir mīkstināms, samazinot brīvības atņemšanas sodu par diviem mēnešiem.

Nekādai tālākai soda mīkstināšanai tiesas kolēģija pamatu nekonstatē.

[17] Vienlaikus tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prokurores apelācijas protestā norādīto, ka, nosakot /pers. A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pirmās instances tiesai bija jāpiemēro sodu pilnīgas saskaitīšanas princips.

Kā to pamatoti norādījusi prokurore savā protestā, pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka sodu daļējas saskaitīšanas princips ir piemērojams tikai viena veida sodiem, bet konkrētajā gadījumā apsūdzētajai ir jāsaskaita dažāda veida pamatsodi – brīvības atņemšana un probācijas uzraudzība –, kurus matemātiski nav iespējams saskaitīt daļēji, ievērojot arī Krimināllikuma 52.panta 2.[3]daļā noteikto principu, ka minētos pamatsodus izpilda patstāvīgi.

Pirmās instances tiesa savā spriedumā noteiktajam brīvības atņemšanas sodam nepamatoti daļēji pieskaitot ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšrakstu par sodu noteikto pamatsodu – probācijas uzraudzība –, ir samazinājusi ar citu nolēmumu noteikto sodu.

Ievērojot minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka, nosakot /pers. A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, piemērojams pilnīgais sodu saskaitīšanas princips un galīgais sods /pers. A/ nosakāms, pilnīgi saskaitot piespriesto sodu ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšrakstā noteikto sodu – brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 1 gadu 2 mēnešiem.

[18] Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[19] Krimināllietas izskatīšanā apelācijas instances tiesā piedalījās zvērināts advokāts Normunds Liepiņš, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami 80 EUR.

Minēto procesuālo izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu uzliekams apsūdzētajai /pers. A/.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas tiesas 2024.gada 28.maija spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto sodu un saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto un 52.panta 2^{3}. daļu noteikto galīgo sodu.

/pers. A/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 168. ^{1} pantā, sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgo sodu /pers. A/ noteikt, pilnīgi saskaitot piespriesto sodu ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras 2024.gada 26.marta prokurora priekšrakstā noteikto sodu – brīvības atņemšana uz 10 (desmit) mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods 150665-12618, valsts labā procesuālos izdevumus 80 EUR (astoņdesmit *euro*) – advokāta darba samaksu par aizstāvja veikto darbu apelācijas instances tiesā, nosakot termiņu labprātīgai procesuālo izdevumu samaksai − 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Nolēmums nav pārsūdzams.

Pilna nolēmuma pieejamības diena − 2024.gada 18.decembris.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Lauma Šteinerte

Tiesnese Sandra Amola

Tiesnese Signe Kalniņa

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.
Dokumenta oriģināls atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā.